

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 24/4

13 սեպտեմբերի 2016թ.

Քննարկվեց Ա/Ձ Հրանուշ Ռեստակյանի ներկայացուցչի գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի ՀՏ 18.07.2016թ. թիվ 2131439 ակտի դեմ:

Ա/Ձ Հրանուշ Ռեստակյանի ներկայացուցչի գանգատում բերված փաստարկները.

Ստուգման ակտը կազմվել է ՀՀ օրենսդրության խախտումներով և ենթակա է անվավեր ճանաչման հետևյալ պատճառաբանությամբ.

Գանգատում բերված են «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 1-ին հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերի, 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, 9-րդ հոդվածի դրույթները:

ՀՀ Կառավարության 25 հուլիսի 2013 թվականի թիվ 1259-Ն որոշմամբ (այսուհետ Որոշում) սահմանված կարգի 2-րդ կետի համաձայն՝ սույն կարգի իմաստով՝ աշխատողի աշխատանքի ընդունումը համարվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով գրավոր չձևակերպված, եթե առկա չէ աշխատանքի ընդունման մասին անհատական իրավական ակտ կամ գրավոր պայմանագիր:

Նույն որոշման 3-րդ կետի համաձայն՝ աշխատողի աշխատանքի ընդունումը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով գրավոր չձևակերպելու (այսինքն՝ աշխատանքի ընդունման մասին անհատական իրավական ակտի կամ գրավոր պայմանագրի բացակայության) դեպք (փաստ) է համարվում նաև այն դեպքը, երբ ստուգում իրականացնող անձինք գործատուի մոտ իրականացվող ստուգման շրջանակներում գործատուի մոտ առկա համապատասխան վճարահաշվարկային կամ այլ փաստաթղթերի (մասնավորապես, աշխատաժամանակի հաշվառման տեղեկագրերի) հիման վրա արձանագրում են տվյալ գործատուի մոտ նախկինում փաստացի աշխատանքային հարաբերությունների մեջ եղած վարձու աշխատողի առկայությունը (աշխատողի համար աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ միջոցներ կամ եկամտային հարկ կամ պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարներ հաշվարկված լինելու հանգամանքը)՝ առանց այդ պահին աշխատանքի ընդունման մասին անհատական իրավական ակտի կամ գրավոր պայմանագրի առկայության:

Նույն կարգի 4-րդ կետի համաձայն՝ աշխատողի աշխատանքի ընդունումը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով գրավոր չձևակերպելու (այսինքն՝ աշխատանքի ընդունման մասին անհատական իրավական ակտի կամ գրավոր պայմանագրի բացակայության) փաստն արձանագրելու համար ստուգում իրականացնող անձինք իրականացնում են հետևյալ քայլերը՝

1) գործատուից պահանջում են փաստացի աշխատանք կատարող, իսկ սույն կարգի 3-րդ կետով նախատեսված դեպքում՝ նաև ստուգվող ժամանակաշրջանում աշխատանք կատարած (ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 13-րդ հոդվածի իմաստով՝ աշխատանքային հարաբերությունների մեջ նախկինում գտնված) անձանց աշխատանքի ընդունման մասին անհատական իրավական ակտերը կամ գրավոր

պայմանագրերը, իսկ անհրաժեշտության և առկայության դեպքում՝ նաև գործատուի կողմից հաստատված հաստիքացուցակը:

Տվյալ դեպքում, Գործատուն ներկայացրել է երեք աշխատողների վերաբերյալ աշխատանքային պայմանագրերը, ովքեր Գործատուի մոտ աշխատում են 2016թ. հունիսի 1-ից, սակայն, չգիտես ինչու վարչական մարմինն այդ հանգամանքը հաշվի չի առել: Այնինչ, Որոշմամբ հստակ սահմանված է, թե որ դեպքում է փաստվում Գործատուի մոտ սահմանված կարգով գրավոր չձևակերպված աշխատողի փաստը: Դա այն դեպքն է, երբ առկա չէ անհատական ակտ կամ գրավոր աշխատանքային պայմանագիր:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ վարչական օրենք) 2-րդ գլուխը սահմանում է վարչարարության հիմնարար սկզբունքները, համաձայն որոնց՝ վարչական մարմինները պարտավոր են հետևել օրենքների պահպանմանը (հոդված 4), վարչարարությունը պետք է ուղղված լինի ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքներով հետապնդվող նպատակին, և դրան հասնելու միջոցները պետք է լինեն պիտանի, անհրաժեշտ և չափավոր (հոդված 8):

Վարչական օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն վարչական մարմնի կողմից քննարկվող փաստական հանգամանքների վերաբերյալ անձի ներկայացրած տվյալները, տեղեկությունները համարվում են հավաստի բոլոր դեպքերում, քանի դեռ վարչական մարմինը հակառակը չի ապացուցել:

Արգելվում է անձանցից պահանջել իրենց ներկայացրած տվյալները, տեղեկությունները հավաստող փաստաթղթեր կամ լրացուցիչ տեղեկություններ, եթե այդ պահանջը սահմանված չէ օրենքով: Այսինքն, վարչական մարմինը, անհիմն կերպով չի ընդունել գործատուի փաստարկները:

Անհայտ է, թե ինչի հիման վրա է վարչական մարմինը հանգել այն եզրակացության, որ այդ երեք աշխատողները հենց մայիսից են աշխատում Գործատուի մոտ, այնինչ այդպիսի փաստ արձանագրելու համար անհրաժեշտ էր, որպեսզի ստուգման պահին Գործատուն չներկայացներ գրավոր պայմանագիր:

Խախտվել են վարչական օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի ա) կետի պահանջները՝ ստուգման ակտում բացակայում են այն փաստական հանգամանքները, որոնք հիմք են տվել եզրակացնելու գործատուի կողմից չձևակերպված աշխատող պահելու մասին: Ավելին, ստուգման ակտի հետ չեն ներկայացվել այնպիսի ապացույցներ, որոնք կվկայեին գործատուի մոտ 2016թ. մայիսի 1-ից չձևակերպված թվով երեք աշխատակիցների աշխատելու հանգամանքը:

Ելնելով վերոգրյալից՝ գանգատաբերը խնդրում է վերացնել ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի ՀՏ 18.07.2016թ. թիվ 2131439 ակտը:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի ՀՏ պետի 14.06.2016թ. թիվ 2131439 հանձնարարագրի համաձայն Ա/Ձ Հրանուշ Ռեստակյանի մոտ կատարվել է աշխատողի աշխատանքի ընդունումը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ձևակերպելու ճշտության (առանց գրավոր պայմանագրի

(հրամանի) կնքման աշխատող պահելու դեպքերի բացահայտմանն ուղղված) ստուգում: Արդյունքում կազմվել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի ՀՏ 18.07.2016թ. թիվ 2131439 ակտը (այսուհետ նաև Ակտ), որով լրացուցիչ վճարման է առաջադրվել 180.000 դրամ:

Ակտի 1-ին կետով մասնավորապես արձանագրվել է, որ ք.Երևան, Մաշտոցի 39/12 հասցեում գործունեություն իրականացնող Ա/Ձ Հրանուշ Ռեստակյանին պատկանող հացի և հրուշակեղենի արտադրամասում իրականացված ստուգման ընթացքում կատարվել է համադրումներ՝ մայիս ամսվա ընթացքում գործատուի կողմից կնքված գրավոր աշխատանքային պայմանագրերի, աշխատանքի ընդունման մասին անհատական իրավական ակտերի և փաստացի վարձու աշխատանք կատարած անձանց թվաքանակների միջև: Արդյունքում պարզվել է, որ ՀՀ կառավարության 25.07.2013թ. թիվ 1259-Ն որոշմամբ հաստատված սույն ակտին կից և անբաժանելի մաս հանդիսացող թիվ 2 հավելվածում առկա անվանացանկի թվով 3 (երեք) վարձու աշխատողներ՝ Աննա Տիգրանյանը, Արթուր Համբարձումյանը և Արմինե Սահակյանը մայիս ամսին ձևակերպված չեն եղել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: Գործատուի կողմից խախտվել է ՀՀ «Աշխատանքային օրենսգրքի» 14-րդ և 85-րդ հոդվածների պահանջները, որի համար կիրառվել է «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 25-րդ հոդվածի 5-րդ կետի ա) ենթակտով նախատեսված պատասխանատվությունը՝ գումարով ընդամենը 180.000 դրամ:

Գանգատում բերված պնդումների վերաբերյալ, որ անհայտ է, թե ինչի հիման վրա է վարչական մարմինը հանգել այն եզրակացության, որ այդ երեք աշխատողները հենց մայիսից են աշխատում գործատուի մոտ, հարկ է նշել հետևյալը.

Ստուգման ընթացքում Ա/Ձ Հրանուշ Ռեստակյանի կողմից ներկայացվել են Աննա Տիգրանյանի, Արթուր Համբարձումյանի և Արմինե Սահակյանի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրերը, որոնք կնքնվել են 2016թ. հունիս ամսին: Սակայն ստուգման ընթացքում՝ 20.06.2016թ-ին, ստուգումն իրականացնող անձանց կողմից կազմվել է արձանագրություն, որի համաձայն Աննա Տիգրանյանը, Արթուր Համբարձումյանը և Արմինե Սահակյանը Ա/Ձ Հրանուշ Ռեստակյանի մոտ փաստացի սկսել են աշխատանքային գործունեություն իրականացնել 2016թ. մայիս ամսից: Նշված արձանագրությունը ստորագրված է թե ստուգումն իրականացնող անձանց կողմից, թե Աննա Տիգրանյանի, Արթուր Համբարձումյանի, Արմինե Սահակյանի և Ա/Ձ Հրանուշ Ռեստակյանի կողմից: Այսինքն, վերոգրյալ անձինք Ա/Ձ Հրանուշ Ռեստակյանի մոտ իրենց աշխատանքային գործունեությունը փաստացի սկսել են իրականացնել 2016թ. մայիս ամսից, սակայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ձևակերպվել են միայն հունիս ամսից: Նշված փաստի վերաբերյալ ՀՀ կառավարության 25.07.2013թ. թիվ 1259-Ն որոշման թիվ 2 հավելվածով սահմանված կարգով 20.06.2016թ-ին կազմվել է արձանագրություն:

Ակտով արձանագրված խախտումը հիմնավորվում է նաև այն փաստական հանգամանքով, որ Ա/Ձ Հրանուշ Ռեստակյանի իրացման շրջանառությունը ապրիլ և մայիս ամիսներին կազմել է, համապատասխանաբար՝ 1.524.000 դրամ և 1.333.920 դրամ: Տվյալ դեպքում ակնհայտ է, որ Ա/Ձ Հրանուշ Ռեստակյանն առանց վերոգրյալ աշխատակիցների մասնակցության չէր կարող միայնակ մայիս ամսին 1.333.920 դրամի հաց և հրուշակեղեն արտադրել և իրացնել:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ Ակտով խախտումը հիմնավոր և արձանագրվել է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է՝

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Նոր Նորքի ՀՏ 18.07.2016թ. թիվ 2131439 ակտը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ